Dziecko z zaburzeniami integracji sensorycznej w przedszkolu

Coraz częściej w placówkach edukacyjnych Rodzice spotykają się ze sformułowaniem: **„dziecko przejawia symptomy zaburzeń w zakresie integracji sensorycznej”.**

Czym zatem jest integracja sensoryczna? Twórczyni tej metody pracy z dzieckiem- A. Jean Ayres, określiła integrację sensoryczną jako *„podświadomy proces zachodzący w mózgu, porządkujący informacje pobrane przez zmysły (smak, wzrok, słuch, dotyk, powonienie, ruch, grawitacja, pozycja).*

Zatem

- *integracja sensoryczna nadaje znaczenie temu, co jest doświadczane, poprzez selekcje informacji i wybór tego, na czym mamy się skupić (np. słuchanie nauczyciela i ignorowanie hałasu z zewnątrz),*
- *pozwala celowo działać i celowo reagować na sytuacje, których doświadczamy (tzw. odpowiedź adaptacyjna - tworzy fundamenty edukacji i zachowań społecznych.*

Mózg człowieka musi wszystkie bodźce dopływające do niego uporządkować. Gdy bodźce są dobrze integrowane człowiek może efektywnie działać, uczyć się. Jeśli jest inaczej procesy uczenia się, nabywania nowych umiejętnością, adaptowania się do nowego środowiska są w mniejszym lub większym stopniu utrudnione.

Pierwsze siedem lat życia dziecka nazywane są latami rozwoju sensomotorycznego, odbiera ono doświadczenia poprzez zmysły i porusza ciało w reakcji na bodźce. Jego odpowiedzi adaptacyjne mają charakter mięśniowy lub motoryczny, a nie świadomy. Dorastając dziecko zastępuje aktywność sensomotoryczną reakcjami na poziomie mentalnym i społecznym, ale oparte są one na fundamencie procesów sensomotorycznych.

Co zrobić w sytuacji gdy mózg nie radzi sobie z integracją bodźców?

Zaburzenia integracji sensorycznej diagnozuje przeszkolony terapeuta poprzez: wnikliwą obserwację zachowania dziecka, obserwację kliniczną, zastosowanie wystandaryzowanych testów.

Wczesne objawy zaburzeń SI (integracji sensorycznej):

- opóźnione tzw. ,,kamienie milowe” w rozwoju dziecka (opóźnione pełzanie, czworakowanie, chodzenie itd.),
- dziecko często się przewraca, potyka, niezgrabnie się porusza
- ma trudności z nauką np. jazdy na rowerze czy wiązania sznurowadeł,
- wykazuje słabą koordynację ruchową,
- ma nieustaloną dominację ręki lub oburęczność,
- unikanie lub niechęć do zabawy na placu zabaw (unikanie huśtawek, drabinek, zabawy w piasku)
- mniejsza sprawność ruchowa podczas zabaw ruchowych,
- trudności z pracami manualnymi,
- opóźniony rozwój mowy, trudności komunikacyjne,
- trudności z przetwarzaniem słuchowym (dziecko dobrze słyszy, ale reaguje z opóźnieniem na usłyszany komunikat lub go nie rozumie),
- trudności z percepcją wzrokową i słuchową,
- słabe umiejętności grafomotoryczne,
- słabe planowanie ruchu,
- trudności z koncentracją,
- nadmierna ruchliwość, nieumiejętność wytrzymania w jednej pozycji dłuższy czas np. w kręgu podczas zajęć dydaktycznych (pokładanie się na dywanie, wiercenie się, opieranie lub ocieranie o kogoś),
- problem z siedzeniem przy stole (dziecko opiera głowę, kładzie się na stole)
- nadwrażliwość na dotyk, dźwięk, światło lub bodźce wzrokowe,
- upadanie, rzucanie się na podłogę, kręcenie się w kółko, poszukiwanie określonego rodzaju ruchu.

Kiedy zauważamy symptomy i widzimy, że utrudniają one dziecku codzienne funkcjonowanie w domu czy w placówce edukacyjnej – warto się udać do poradni w celu wykonania diagnozy pod kątem zaburzeń SI (czytaj: integracji sensorycznej) i wdrożenia odpowiedniej terapii.

Opracowanie : Barbara

Bibliografia:

1. A. Jean Ayers, „Dziecko a integracja sensoryczna”,
2. E. Wieczór, J. Szmalec, G. Brzuzy, „Sensoryka i motoryka w rozwoju dziecka i uczeniu się w aspekcie terapii integracji sensorycznej”.